

סוכה דף טו

נועם אלימלך סוף פרשת וישלח

עוה"ב היה רק יחודים והדביקות והבן: משנה החוטט בגדיש לעשות לו סוכה כי ידוע שסוכה היא יחוד ואמר כשהצדיק הגדול רוצה לקרב ולהתחבר לעצמו את הכל בשוים כדי לעשות יחוד עמהם זה אינו יכול לפעל כי כל אחד צריך לעבוד בעצמו היטב לבא אל היחוד האמת וזהו החוטט בגדיש לרמוז על כל העולם הנקרא גדיש פסולה משום תעשה פי' אתה תעשה בעצמך ולא מן העשוי על ידי אחרים וק"ל:

ייטב פנים – דברי קהלת

נסכים, ולריך ביחור. וי"ל על פי שאמרו חכמים (סוכה י"ג ע"א) החוטט בגדיש לעשות זו סוכה, [והסכך עומד מאליו] אינה סוכה, דכתיב (דברים עז יג) תעשו ולא מן העשוי. ושמעתי צעם לדיק שזה מרמז שלריך האדם להוסיף ולחדש מעשיו, ולא די לו בזה שמעשה אבותיו צידו, ועל דרך שאמר חלקי אצרכם חלקי ילחק ואלקו יעקב, ולא אומרים חלקי אצרכם ילחק ויעקב, להורות שכל אחד קיבל חלקותו על עצמו בצחינת עבודה מחודשת, כי אצרכם היה עוצד מאהבה, ילחק מיראה ופחד, יעקב יושב אהלים (צראשית כה כז), אהבה ויראה, ולא מלוא אנשים מלומדה מעשה אבות שירשו צנים, והיינו תעשה מחדש, ולא מן העשוי כבר מאבותיך, עד באן דבריו.

אור ישע - ליקוטים

במשנה פ"ק דסוכה (דף ע"ו ע"א) החוטט בגדיש לעשות זו סוכה אינו סוכה ומפרש בגמ' (דף י"ג ע"א) משום תעשה ולא מן העשוי, וכן בכמה מלות מלינו פסול זה של תולמ"ה, כגון לילית (סוכה דף י"א) וכיולא בזה [לגבי לולב סוכה דף י"א וגבי מזוחה צמנחות דף ל"ג ע"ב] והרמז הכ"ל דהנה אחז"ל (תנדב"א פכ"ה) חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אצרכם ילחק ויעקב. כ"ל דרמזו בזה שלא יעשה מלות אנשים מלומדה שרואה אחרים עושין ויאמר תעשה כן גם אני אלא ילך בעקבות אבותינו הק' אצרכם ילחק ויעקב, דידוע אצרכם כי לו מדת חסד וכשכח ילחק אמר אס אני אחז ג"כ צמדת חסד מדת אבי אצרכם, הרי זה מלות אנשים מלומדה ואחז הוא צמדת גבורה, וכן עשה יעקב ואחז צמדת תפארת קו אמלעי כדי שלא יהי מלות אנשים מלומדה וזהו תולמ"ה פי' תעשה מעלמך ולמ"ה כבר, שראית אחרים עושין שתעשה ג"כ כמעשהו פיגול הוא ולא ירצה.